

1462.

Na osnovu člana 47 stav 5 Zakona o Vojski Crne Gore ("Službeni list CG", br. 51/17 i 34/19), Ministarstvo odbrane, uz saglasnost Ministarstva zdravlja, donijelo je

PRAVILNIK

O UTVRĐIVANJU ZDRAVSTVENE I PSIHOLOŠKE SPOSOBNOSTI LICA ZA PRIJEM U SLUŽBU U VOJSCI CRNE GORE I NAČINU OBRAZOVANJA I RADA VOJNO-LJEKARSKE KOMISIJE

("Službeni list Crne Gore", br. 115/21 od 28.10.2021)

NAPOMENA IZDAVAČA:

Tekst propisa je preuzet iz elektronskog izdanja Službenog lista Crne Gore br. 115 od 28.10.2021. godine, objavljenog na sajtu Službenog lista 28.10.2021. godine.

Tačan broj strane i datum objavljivanja pomenutog Službenog lista biće ažuriran po objavljivanju njegove štampane forme.

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se uslovi u pogledu zdravstvene i psihološke sposobnosti lica za prijem u službu u Vojski Crne Gore (u daljem tekstu: Vojska) i način utvrđivanja njihove ispunjenosti, kao i način obrazovanja i rada vojno-ljekarske komisije.

Član 2

Izrazi koji se u ovom pravilniku koriste za fizička lica u muškom rodu, podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

II. USLOVI ZDRAVSTVENE I PSIHOLOŠKE SPOSOBNOSTI ZA SLUŽBU U VOJSCI I UTVRĐIVANJE NJIHOVE ISPUNJENOSTI

Član 3

Uslovi u pogledu zdravstvene i psihološke sposobnosti za službu u Vojski dati su u Spisku bolesti, rana, povreda, ozljeda, tjelesnih mana, stanja i nedostataka za ocjenjivanje zdravstvenog stanja i psihofizičke sposobnosti lica za prijem u službu u Vojski (u daljem tekstu: Spisak bolesti) (Prilog 1).

Član 4

Način utvrđivanja ispunjenosti uslova u pogledu zdravstvene i psihološke sposobnosti lica za prijem u službu u Vojski vrši se na osnovu zdravstvenih pregleda i psihološkog ispitivanja, kao i medicinske i druge dokumentacije, u skladu sa Spiskom bolesti.

Član 5

Zdravstveni pregledi iz člana 4 ovog pravilnika obuhvataju:

- 1) antropometrijska mjerenja,
- 2) pregled doktora medicine,
- 3) laboratorijska ispitivanja,
- 4) pregled radiologa,
- 5) pregled oftalmologa,
- 6) pregled otorinolaringologa,
- 7) pregled psihijatra/neuropsihijatra,
- 8) pregled stomatologa,
- 9) pregled ginekologa, i
- 10) pregled interniste.

Član 6

Upućivanje lica na zdravstvene preglede i psihološko ispitivanje iz člana 5 ovog pravilnika vrši organizaciona jedinica Ministarstva odbrane koja vrši poslove ljudskih resursa, sa uputnicom za zdravstveni pregled (Prilog 2).

Član 7

Antropometrijska mjerenja obuhvataju osnovna antropometrijska mjerenja (tjelesna težina, visina, uhranjenost, obim grudi, obim opuštene nadlaktice i potkoljenice, puls i krvni pritisak).

Član 8

Pregled doktora medicine obuhvata:

- 1) uzimanje anamnestičkih podataka značajnih za ocjenu zdravstvene sposobnosti;
- 2) utvrđivanje opšteg fizičkog izgleda lica, pojedinačnim pregledom, radi utvrđivanja izgleda i reagovanja pojedinih djelova tijela pri stajanju, okretanju, sjedanju, ustajanju i hodanju, a naročito utvrđivanje nedostataka i deformacija;
- 3) procjenu fizičke razvijenosti i uhranjenosti koja se ocjenjuje vršenjem antropometrijskih mjerenja i njihovom analizom, u skladu sa Tabelom odstupanja stvarne od idealne tjelesne mase (Prilog 3);
- 4) pregled glave i vrata sa pripadajućim čulima;
- 5) utvrđivanje izgleda i boje kože, njenih adneksa i vidljivih sluzokoža;
- 6) ispitivanje funkcionalnog statusa koštano mišićnog sistema (stepen pokretljivosti ramenih zglobova, lakatnih zglobova, ručnih zglobova, kukova, koljena, skočnih zglobova, kičmenog stuba);
- 7) pregled grudnog koša i pluća, pri čemu se funkcija i kapacitet pluća cijeni u skladu sa Tabelom standardnih prosječnih vrijednosti vitalnog kapaciteta (VK) i forsiranog ekspirijumskog volumena u sekundi (FEVs) (Prilog 4);
- 8) mjerenje krvnog pritiska, pulsa i elektrokardiografsko snimanje;
- 9) pregled trbuha i trbušnih organa;
- 10) ispitivanje mokraćnog sistema i polnih organa;
- 11) pregled analne regije (pilonidalni sinus, fisure, fistule, teži slučajevi spoljnih hemoroida, polipa, prolaps rektuma, perianalna hernija i dr.).

Prilikom pregleda ruku i nogu, uzimaju se u obzir i rezultati antropometrijskih mjerenja i indirektno se vrši procjena snage gornjih i donjih ekstremiteta na osnovu zbira obima mišice i lista i ocjenjuje se sljedećom ocjenom:

Ekstremiteti	Snaga	OCJENA
Gornji (obim mišice u cm)	Donji (obim lista u cm)	Zbir obima (mišice i lista)
26 i više	35 i više	61 i više A
24-25	33-34	57-60 B
22-23	31-32	53-56 C

Član 9

Laboratorijska ispitivanja obuhvataju ispitivanje krvi i urina.

Pored utvrđivanja brzine sedimentacije eritrocita i nivoa hemoglobina, utvđuje se broj eritrocita i leukocita i vrše se neophodne serumske analize u koje spadaju bilirubin, šećer, urea, kreatinin, transaminaze (ALT, AST i GGT), holesterol, trigliceridi i acidum uricum.

Urin se analizira kvalitativno i kvantitativno.

Po indikaciji vrši se utvrđivanje prisutnosti psihoaktivnih supstanci (narkotika), ili vandredno (po potrebi službe).

Član 10

Pregled radiologa obuhvata RTG pluća sa opisom radiologa.

U slučaju otkrivanja specifičnih ili drugih promjena indikovano je dalje ispitivanje i specijalistički pregled pulmologa.

Član 11

Pregled oftalmologa obuhvata određivanje oštine vida, kolornog i stereoskopskog vida i primarne adaptacije na tamu.

Testiranje funkcije vida vrši se ispitivanjem sposobnosti adaptacije na tamu u mezopski osvijetljenoj prostoriji pomoću tablice po Purkinje-Krakowu ili skotopikometrom po Heinsiusu. Ispitivanje kolornog vida vrši se ortoreterom, pomoću pseudoizokromatskih tablica po Ishihari ili Nagelovim anomaloskopom.

Centralni vid na daljinu ispituje se ortoreterom, bez korekcije ili sa korekcijom, odnosno pomoću optotipskih tablica koje se čitaju sa određene daljine. Vidno polje se ispituje u četiri osnovna pravca peritestom po Becku, koji je sastavni dio ortoretera. Stereoskopski vid se ispituje ortoreterom, a alternativno-ambulioskopom.

Radi utvrđivanja i ocjenjivanja stanja i funkcionalnih sposobnosti čula vida, u potrebnom obimu obavljaju se i drugi pregledi i ispitivanja prema medicinskim indikacijama i u posebnim indikacijama, kad se traži apsolutno isključivanje svih patoloških nalaza.

Član 12

Pregled otorinolaringologa obuhvata prednju i zadnju rinoskopiju, orofaringoskopiju, indirektnu laringoskopiju pri fonaciji i respiraciji i otoskopiju; valsavin test, audiometriju i timpanometriju po indikaciji; spontani i položajni nistagmus, Rombergov test, osjećaj mirisa po indikaciji.

Član 13

Pregled psihijatra, odnosno neuropsihijatra vrši se nakon psihološkog ispitivanja iz člana 17 ovog pravilnika, i obuhvata:

1) utvrđivanje:

- spoljašnjeg izgleda, držanje, ponašanje i reagovanje,
- verbalnog i psihičkog kontakta,
- svijesti i orijentacije,
- afekta raspoloženja i volje,
- mišljenja i rasuđivanja,
- vazomotorne labilnosti i znojenja,
- prisustva ili odsustva dermografizma,
- premora,
- jasnoće govora,
- nagona, etičkih i estetskih stavova;

2) preglede:

- kranijalnih nerava,
- gornjih ekstremiteta (trofika, tonus, gruba motorna snaga, aktivna i pasivna pokretljivost i koordinacija, refleksi i senzibilitet),
- trupa (pokretljivost, senzibilitet i pokretljivost kičmenog stuba),
- donjih ekstremiteta (trofika, tonus, gruba motorna snaga, aktivna i pasivna pokretljivost i koordinacija, refleksi, senzibilitet, hod i stajanje).

Član 14

Pregled stomatologa obuhvata utvrđivanje rasprostranjenosti zubnog karijesa, oboljenja zubne pulpe i periapikalnih procesa, broja izvađenih zuba, broja zuba za vađenje, prisutnosti parodontopatije, pregled oralne sluzokože, utvrđivanje simetričnosti lica, postojanja fistula, deformacije lica i vilica, urođenih anomalija, stanja pljuvačnih žlijezda, zagrižaja i funkcije temporomandibularnog zgloba.

Član 15

Pregled ginekologa obuhvata ginekološki bimanuelni pregled i pregled spekulumom, ultrazvučni pregled, Papanikolau test, kolposkopiju i briseve po indikaciji.

Član 16

Pregled interniste obuhvata:

1) uzimanje:

- lične anamneze,
 - porodične anamneze;
- 2) objektivni internistički pregled:
- glave i vrata,
 - grudnog koša,
 - srca sa EKG-om,
 - mjerenje krvnog pritiska i pulsa tokom ležanja, sjedenja i ustajanja, nakon 20 čučnjeva i dva minuta nakon zamora,
 - pluća,
 - abdomena,
 - polnih i mokraćnih organa,
 - koštanozglobnog sistema, i
 - ekstremiteta;
- 3) odgovarajuću funkcionalnu dijagnostiku po indikacijama (eho abdomena, eho srca, ergometrija, spirometrija, dopler krvnih sudova itd).

Član 17

Psihološkim ispitivanjem iz člana 4 ovog pravilnika utvrđuje se emocionalna zrelost i nivo intelektualne sposobnosti lica.

Psihološko ispitivanje vrši se grupno, a po potrebi, i individualno, kategorizacionom baterijom testova (KBT) koju sačinjavaju testovi za psihološko ispitivanje:

- 1) perceptivne sposobnosti - KBT - P,
- 2) verbalne sposobnosti - KBT - V,
- 3) spacijalne sposobnosti - KBT - S, i
- 4) nerotske tendencije - KBT - N.

Po procjeni psihologa, pored testova iz stava 2 ovog člana, mogu se koristiti psihološki testovi, i to:

- 1) Test D-48-domino, za utvrđivanje opšte intelektualne sposobnosti (najniži broj sirovih rezultata je SS 22),
- 2) Subtest DAT-B baterije testova diferencijalnih sposobnosti, DAT - za utvrđivanje sposobnosti razumijevanja pojmova izrađenih riječima, uviđanja veza i odnosa, apstrahovanja i generalizacije (najniži broj sirovih rezultata je SS 16),
- 3) Subtest DAT-UN "brzina i tačnost" baterije testova diferencijalnih sposobnosti - DAT - za ispitivanje sposobnosti obavljanja poslova rutinske prirode koji se nalaze kod vještina u rukovanju i upotrebi oružja, uređaja i borbene tehnike (najniži broj sirovih rezultata je SS 61), i
- 4) Test EPQ, PIE, MMPI, crtež ljudske figure i Rorschahov test za ocjenu stepena emocionalne stabilnosti (najniži nivo je prosječna emocionalna stabilnost).

Član 18

Nakon izvršenih pregleda i ispitivanja iz čl. 7 do 17 ovog pravilnika, na uputnici za zdravstveni pregled, svaki doktor iz svoje oblasti upisuje dijagnozu, a psiholog psihodijagnostičku procjenu i daju ocjenu zdravstvenog stanja.

Ako je kod lica utvrđena bolest koja nije navedena u Spisku bolesti, ocjena zdravstvenog stanja daje se prema najbližijoj bolesti iz Spiska bolesti.

Ocjena zdravstvenog i psihološkog stanja iz stava 1 ovog člana može biti:

- 1) "A" stanje bez ikakvih znakova poremećaja funkcija - sposoban,
- 2) "B" stanje sa minimalnim znacima poremećaja funkcija - sposoban, i
- 3) "C" stanje sa znacima težih i umjerenih poremećaja funkcija - nesposoban.

Član 19

Na osnovu ocjene zdravstvenog i psihološkog stanja iz člana 18 ovog pravilnika i uvida u cjelokupnu medicinsku dokumentaciju, internista predlaže ocjenu zdravstvene sposobnosti lica za prijem u službu u Vojsci.

Ako se na osnovu rezultata zdravstvenih pregleda iz čl. 7 do 16 ovog pravilnika, utvrde odstupanja od referentnih vrijednosti, internista upućuje lice kome se utvrđuje ispunjenost uslova u pogledu zdravstvene i psihološke sposobnost za prijem u službu u Vojsci na dopunske preglede i ispitivanja.

Predlog ocjene ispunjenosti uslova u pogledu zdravstvene i psihološke sposobnosti lica za prijem u službu u Vojsci može biti:

- 1) "A" stanje bez ikakvih znakova poremećaja funkcija - sposoban,
- 2) "B" stanje sa minimalnim znacima poremećaja funkcija - sposoban, i
- 3) "C" stanje sa znacima težih i umjerenih poremećaja funkcija - nesposoban.

Član 20

Predlog ocjene ispunjenosti uslova u pogledu zdravstvene i psihološke sposobnosti lica za prijem u službu u Vojsci, sa cjelokupnom medicinskom dokumentacijom, internista, preko doktora iz člana 5 stav 1 tačka 2 ovog pravilnika, sa uputnicom za vojno-ljekarsku komisiju (Prilog 5) dostavlja vojno-ljekarskoj komisiji.

III. OBRAZOVANJE I NAČIN RADA VOJNO-LJEKARSKE KOMISIJE

Član 21

Vojno-ljekarska komisija sastoji se od pet članova.

Članovi vojno-ljekarske komisije su:

- 1) četiri doktora različitih grana medicine, i
- 2) jedan predstavnik organizacione jedinice iz člana 6 ovog pravilnika.

Radom vojno-ljekarske komisije rukovodi predsjednik, koji se bira iz reda članova iz stava 2 tačka 1 ovog člana.

Član 22

Administrativno-tehničke poslove za potrebe vojno-ljekarske komisije obavlja jedinica Vojske koja vrši poslove zdravstvene zaštite.

Član 23

Vojno-ljekarska komisija donosi poslovnik o svom radu.

Vojno-ljekarska komisija ima štambilj i pečat.

Član 24

Na osnovu predloga ocjene iz člana 19 stav 3 ovog pravilnika i cjelokupne medicinske dokumentacije, vojno-ljekarska komisija daje ocjenu ispunjenosti uslova u pogledu zdravstvene i psihološke sposobnosti lica za prijem u službu u Vojsci.

Prilikom ocjenjivanja ispunjenosti uslova u pogledu zdravstvene i psihološke sposobnosti lica za prijem u službu u Vojsci vojno-ljekarska komisija može zatražiti obavljanje dopunskih dijagnostičkih pregleda i pretraga.

Član 25

Ocjena ispunjenosti uslova u pogledu zdravstvene i psihološke sposobnosti lica za prijem u službu u Vojsci može biti:

- 1) sposoban za službu u Vojsci - "A" ili "B",
- 2) nesposoban za službu u Vojsci - "C".

Član 26

O ispunjenosti uslova u pogledu zdravstvene i psihološke sposobnosti lica za prijem u službu u Vojsci, vojno-ljekarska komisija izdaje uvjerenje (Prilog 6).

Član 27

Primjerak uvjerenja iz člana 26 ovog pravilnika dostavlja se organizacionoj jedinici iz člana 6 ovog pravilnika i licu za koga se utvrđuje ispunjenost uslova u pogledu zdravstvene i psihološke sposobnosti lica za prijem u službu u Vojsci.

Član 28

Prilozi br. 1 do 6 sastavni su dio ovog pravilnika.

IV. ZAVRŠNE ODREDBE

Član 29

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o uslovima u pogledu zdravstvene sposobnosti lica za prijem u službu u Vojsci Crne Gore i sastavu i načinu rada vojnojlekarske komisije ("Službeni list CG", broj 31/16).

Član 30

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 12-040/20-6619/9

Podgorica, 26. oktobra 2021. godine

Ministarka,

prof. dr Olivera Injac, s.r.

NAPOMENA IZDAVAČA:

Priloge koji su sastavni dio ovog propisa možete pogledati ovdje.